

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/96/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

335/2012. (X. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) I. r. panaszos, II. r. panaszos, III. r. panaszos, IV. r. panaszos és a képviselőjükben is eljáró V. r. panaszos¹ 2012. február 8-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2012. október 17-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

Az V. r. panaszos a panaszbeadványában előadta, hogy gyermekeit, az I. és a II. r. panaszost előállították a rendőrök a lakásukról. A lakásban ekkor még két kiskorú gyermek (III. és IV. r. panaszos) tartózkodott, akik nagyon megijedtek a rendőri fellépés és intézkedés módjától. A hat rendőr nagykorú személyek jelenléte nélkül végzett az ingatlanban házkutatást, melynek során lefoglaltak 3 db telefont és egy laptopot. A gyerekek elmondása szerint három rendőr gumibotot vett elő a lakásban, és többször a markukba csaptak vele. A gyermekek hozzátartozóit nem értesítették az előállításról a rendőrök, a szomszédtól tudta meg az V. r. panaszos, hogy a gyermekeivel mi történt. Az V. r. panaszos azonnal bement a kapitányságra a nagykorú gyermekével (R. R.-rel), ahol ezt a gyermekét is kihallgatták, mivel az övé volt a lefoglalt laptop volt. Ezen kihallgatás során a rendőr becsmérő kifejezéseket („J. nem társadalomba való, egy aljas utolsó fereg, a tűzön nem égne meg, ha a föld alatt lenne az se lenne baj.”) tett a V. r. panaszos fiatalos gyermekére, a II. r. panaszosra. A panaszos vitt a gyermekeinek élelmet és italt a kapitányságra, de a rendőrök nem engedték, hogy odaadja a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

gyermekeinek, illetve amikor a gyermekét (az I. r. panaszost) kivitték a mellékhelyiségbe szintén nem engedték neki, hogy igyon, pedig jelezte a rendőröknek, hogy szomjas. Az V. r. panaszos sérelmezte még, hogy a másik gyermekét (II. r. panaszost) végig hátrabilincselte kézzel tartották fogva.

Az V. r. panaszos megjegyzi, hogy más sérelemről azért nem tud beszámolni, mert azóta sem tudott beszélni a gyermekeivel.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) V. I. r. alezredes, közrendvédelmi osztályvezető a 2012. március 9-én kelt átiratában előadta, hogy 2012. január 31-én 8 óra 30 perc körül az első tanórát követő szünetben a B. települési Eötvös József Szakképző Intézetből érkezett bejelentés a B. települési Rendőrkapitányságra, mely szerint a Szakképző Intézet folyosóján több ember verekszik. A bejelentésre kikerülő rendőrfőnök adatgyűjtés során megállapította, hogy az iskolában az I. és II. r. panaszos, valamint fk. L. G. S. tetteleg bántalmazták S. Á. és B. Z. Cs. bihartordai lakosokat.

Az adatgyűjtés során bűncselekmény alapos gyanúja volt megállapítható, ezért mindhárom személyt 9 óra 32 perckor előállították a rendőrök a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdés b) pont alapján a B. települési Rendőrkapitányságra. Az előállítást követően átadták őket az intézkedő rendőrök a bűnügyi osztály munkatársainak, akik mindhárom személyt gyanúsítottként hallgatták meg. A panaszosok előállítását fk. B. R. sértett sérelmére elkövetett zsarolás büntett, továbbá S. Á. és B. Z. Cs. sértettek sérelmére elkövetett csoportos garázdaság büntett és súlyos testi sértés büntett megalapozott gyanúja indokolta.

Az eljárás során lefolytatott adatgyűjtés eredménye alapján újabb bűncselekmények merültek fel, amelyek elkövetésével szintén az I. és II. r. panaszosok voltak gyanúsíthatók. A házkutatás és előállítás alapját B. R. feljelentése alapozta meg, amely szerint az I. és II. r. panaszos pénzt követelt tőle és azzal fenyegették, hogy amennyiben nem ad pénzt, megverik. A további adatgyűjtés során felmerült, hogy a „facebook” közösségi hírportálon nevezettek olyan üzeneteket küldtek bihartordai személyeknek, mely alapján további bűncselekmények is megállapíthatók. Adat merült fel arra vonatkozóan is, hogy a panaszosok egyike mobiltelefonján rögzítette az egyik bántalmazást, melyet testvére hajtott végre. A bűncselekménnyel gyanúsítható személyek felkutatása és elfogása, előállítása, valamint az adathordozók felkutatása és lefoglalása az eljárás eredményessége szempontjából kiemelten fontos, ezért a gyanúsítás közlése érdekében B. T. r. alezredes, bűnügyi osztályvezető 2012. február 2-án nevezettek előállítását kérte, illetve bizonyítékok beszerzése céljából a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX törvény (továbbiakban: Be.) 149. § alapján házkutatást szervezett.

Az előállítás és házkutatás foganatosítására a Közrendvédelmi osztály Őr-járőr szolgálati alosztály három beosztottja, valamint a Bűnügyi osztály két nyomozó tisztje volt beosztva, összesen tehát 5 személy. A beszerzett adatok alapján a bűncselekménnyel gyanúsítható

személyek aznap nem jelentek meg az Eötvös József Szakképző Intézetben, ezért a személyes szabadságot korlátozó intézkedés és a nyomozati cselekmények fogatosítása céljából a rendőrök H. település, L. F. u. 20 szám alatti lakóházhoz mentek. A közrendvédelmi osztály beosztottjai a szolgálati egyenruha téli változatát viselték az előírt fegyverzettel és felszereléssel. A bűnügyi osztály beosztottjai civil öltözetben voltak az előírt felszereléssel és fegyverzettel, melyet a szabályoknak megfelelően rejtve hordtak, így a rendőri jelleget nem tükrözték.

F. V. r. hadnagy jelentése alapján a rendőrök szolgálati kisbusszal – mely a rendőrségi jellegét külső jegyei alapján egyértelműen hordozza – érkeztek a helyszínre, amelyből kiszállva találkoztak az I. r. panaszossal, aki akkor lépett a lakás udvaráról az utcára. Az I. r. panaszosnak tudnia kellett, hogy rendőrök érkeztek, mivel azok a rendőrségi jegyeket hordozó szolgálati gépjárműből szálltak ki, a három egyenruhás rendőr pedig ruházata alapján felismerhető volt. Ezen kívül a civil ruhás nyomozókat is ismernie kellett az osztályvezető szerint az I. r. panaszosnak, tekintettel arra, hogy 2012. január 31-én ők hallgatták ki gyanúsítottként.

Az utcán a nyomozók közölték jövetelük célját. Ekként érvényesült az Rtv. 20. §-ban leírt rendőri kötelezettség. Megkérdezték, hogy a szülők otthon vannak-e. Az I. r. panaszos a kérdésre elmondta, hogy mindkét szülője testvérével, a II. r. panaszossal együtt elutazott B. településbe, az iskola igazgatójával beszélni. Ez után a nyomozók közölték, hogy zsarolás bűntett gyanúja miatt előállítják a B. települési Rendőrkapitányságra, de előtte házkutatást fogatosítanak a lakásban. A házkutatás megkezdése előtt feltett kérdésre az I. r. panaszos közölte, hogy felnőtt korú személy nem tartózkodik a lakásban, csak kisebb testvérei vannak otthon. További kérdésre elmondta, hogy rendelkezik mobiltelefon készülékkel, a lakásban található továbbá a szülei mobilkészüléke, valamint a nővére laptopja. Ezt követően a nyomozók közölték, mivel nincs felnőtt korú személy a lakásban, a házkutatástól eltekintenek a Be. 149. § (5) bekezdése alapján, de a mobiltelefonokat és a laptopot az I. r. panaszos vegye magához, azokat a Rendőrkapitányságon ellenőrizni fogják és feltehető, hogy lefoglalják, amennyiben a bűncselekménnyel kapcsolatos adatot tartalmaznak. (F. V. r. hadnagy a házkutatás elmaradásának okáról feljegyzést készített.) A közléseket követően az I. r. panaszos a lakásba ment. Mivel az előállítás tényét már közölték, a lakásba a rendőrök (mind az öt fő) is bekísérték az I. r. panaszost a szökés, elrejtőzés, illetve a tárgyi bizonyítékok elrejtésének megakadályozása céljából. A rendőrök az I. r. panaszost a saját lakrészébe kísérték, ahol ő három mobiltelefont és a nővére laptopját magához vette, illetve megmutatta szülei mobiltelefonját, amely nem működött.

Az intézkedésről nem készült videofelvétel.

Mivel házkutatás nem történt, illetve nagykorú személy nem tartózkodott a lakásban, továbbá a szülők telefonja otthon volt, az előállítás megkezdésekor a törvényes képviselők kiértesítése nem történt meg. Az előállított személyek rendőrkapitányságra történő beszállításakor az előállított fiatalok személyek mindkét törvényes képviselője személyesen tudomást szerzett a történetekről, mivel a rendőrkapitányság épületében tartózkodtak.

A meghallgatott – az intézkedésben részt vevő – rendőrök elmondása alapján ők mintegy ötpercnyi időt töltöttek a lakásban. A helyszínen két gyermekkorú személy volt: egy fiú és lány. A kislány (III. r. panaszos) – az elmondás alapján – „roppant cserfes” volt. Többször „rendőr bácsinak” szólította a lakásban tartózkodó rendőröket. Az elmondás alapján a

kislány az ágyakon ugrálva, hancúrozott és többször mondta, hogy neki is van telefonja. Mondta, hogy a szülők telefonja a másik szobában van, ha kell, megmutatja. Az I. r. panaszos erre bement –feltehetőleg – a szülei szobájába és kihozta a telefonjukat. A nyomozók jelentése alapján az I. r. panaszos több alkalommal arrogánsan rászólt lány testvérére, hogy hagyja abba azt a viselkedést.

A megkérdezett egyenruhás rendőrök előadása szerint mindannyian bementek a lakásba, ahol a bekísért I. r. panaszoson kívül két testvére volt, egy fiú (IV. r. panaszos) és egy lány (III. r. panaszos). A fiú passzívan viselkedett, nem csinált semmit, és nem is beszélt. A lány együttműködő volt, sokat beszélt, egyáltalán nem látszott ijedtnak. Az elmondásuk szerint az I. r. panaszost többször rendre kellett utasítani, mivel flegmán viselkedett. A nyomozók az előállítottal közölték az intézkedés célját, határozott hangnemben, továbbá több alkalommal, szintén határozottan felszólították a fiatalkorú intézkedés alá vont személyt, hogy az intézkedés során megfelelő módon viselkedjen. A gyerekkorú személyekkel a rendőrök nem beszélgettek.

Kérdésre az egyenruhás rendőrök elmondták, hogy kettőjüknel volt gumibot, mivel vélelmezhető volt az, hogy a lakásban felnőtt személyek is vannak és egy esetleges támadás elhárításához szükség lehet arra. A gumibot a kezükben volt, de azzal semmilyen ütőgető mozdulatot nem tettek, azt a testük mellett tartották a kezükben. A Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 22/1997. ORFK. utasítás 1. sz. melléklet a járőr kötelező felszerelési tárgyaként sorolja fel rendőrbotot (forgalomirányító botot). Tekintettel erre, a rendőrnek kötelező jelleggel, felszerelési tárgyként kell viselnie az említett eszközt.

Miután az I. r. panaszos a telefonokat és a laptopot magához vette, újra közölték vele, hogy bűncselekmény gyanúja miatt előállítják a rendőrkapitányságra, ennek érdekében a gépkocsihoz kísérték, majd ott beültették a szolgálati kisbuszba. Az előállítás során a rendőrök kényszerítő eszköz alkalmazásától eltekintettek, mivel a rendőrök megfelelő számban voltak egy esetleges támadás elhárítására, illetve az előállított személy magatartása sem indokolta, nem kellett tartani a szökéstől, illetve ellenszegüléstől, támadástól. A rendőrök az előállítást a Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja, valamint a 39. § (1) bekezdés b) pontja alapján foganatosították.

A rendőrök a II. r. panaszos előállítása érdekében adatgyűjtést végeztek. Az adatgyűjtés során információ merült fel arra vonatkozóan, hogy a panaszos a B. települési Kálvin téren lévő buszállomás környékén tartózkodhat – az információt az időközben a rendőrkapitányságra érkező fiatalkorú személyek szülei adták, R. I. és elvált felesége K. I.. A II. r. panaszos felkutatása érdekében a közrendvédelmi osztály ór-járőr alosztály beosztottjai – akik a Hencidáról előállított I. r. panaszost szállították be – megjelentek a B. település, Kálvin téren lévő buszállomáson, ahol a II. r. panaszost megtalálták. A II. r. panaszossal szemben 2012. február 2-án 10 órakor foganatosított személyi szabadságkorlátozás során bilincset alkalmaztak 10 és 11 óra között, hátrabilincselés technikával, szökés és támadás megakadályozása, valamint a rendőrkapitányságra történő szállítás érdekében. A bilincselés sérülést nem okozott.

A két fiatalkorú előállításáról a rendőrkapitányságon jelenlévő törvényes képviselőiket személyesen értesítették ki, illetve maguk is meggyőződhetnek az előállítás tényéről, mivel látták a beszállítást az épületbe. A személyi szabadságot korlátozó és kényszerítő eszközt

alkalmazó rendőrök meghallgatásuk során elmondták, hogy a II. r. panaszos megtalálásakor és igazoltatásakor agresszívan, flegmán, lekezelően viselkedett, ezért is alkalmazták vele szemben a hátrabilincselést, illetve a hátrabilincselést az is indokolta, hogy a szolgálati kisbusz nincs speciálisan kialakítva ún. fogolyszállításra. A II. r. panaszost beszállítását követően a folyosón őrizték, ez indokolta a bilincs további használatát. Miután a II. r. panaszost az előállító helyiségben helyezték el, a bilincselést megszüntették.

Az előállítások és kényszerítő eszközök alkalmazásának jogszerűségét és szakszerűségét Megyeri Sándor r. százados ör-járórszolgálati alosztályvezető megvizsgálta, és azokat az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat vonatkozó szakaszai alapján jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak minősítette.

Az I. és II. r. panaszos aláírásával, írásban úgy nyilatkozott, hogy a jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztatást mind szóban, mind írásban megkapták. A rendőri intézkedésekről a törvényes képviselők (szülők) folyamatosan értesítést kaptak, hiszen az előállításnál a rendőrkapitányság épületében tartózkodtak, így jelen voltak a személyi szabadságot korlátozó intézkedésnél, és a gyanúsított kihallgatások során, mint törvényes képviselők. Az őrizetbe vételi határozatok tanúsága szerint továbbá mindkét fiatalember személy esetében az őrizetbe vétel kihirdetéséről szóló határozaton a törvényes képviselő úgy nyilatkozott, hogy a kényszerintézkedés ellen panasszal nem élt, míg az érintettek igen.

Az I. és II. r. panaszos ellen az alábbi bűncselekmények elkövetésének alapos gyanúja miatt folyik büntetőeljárás. Az I. r. panaszossal szemben 1 rendbeli, a Btk. 323. § (1) bekezdésbe ütköző és a szerint minősülő zsarolás büntett miatt, a II. r. panaszossal szemben pedig 1 rendbeli, a Btk. 323. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő zsarolás büntette, és 1 rendbeli, a Btk. 170. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntette miatt.

II. r. panaszos a gyanúsítás ellen panaszt tett, amelyet a Debreceni Városi Ügyészség elutasított. Az I. r. panaszos panasszal nem élt.

A fentiekben túlmenően a II. r. panaszossal szemben korábban a Btk. 198. § (1) bekezdésben meghatározott szemérem elleni erőszak büntett alapesetében, továbbá a Btk. 282. §. (1) bekezdésbe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő csekély mennyiségűre elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége miatt folyt büntetőeljárás.

Jelenleg a II. r. panaszossal szemben 1 rendbeli, a Btk. 271. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett garázdaság büntett, valamint 2 rendbeli, a Btk. 170. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntett elkövetőse miatt folytatnak büntetőeljárást.

Az I. r. panaszossal szemben 1 rendbeli, a Btk. 271. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett garázdaság büntett, valamint 1 rendbeli, a Btk. 170. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntett elkövetőse miatt folyik eljárás.

Az elkövetett cselekmények miatt mindkét panaszos vonatkozásában a B. települési Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály vezetője elrendelte az őrizetbe vételt a Be. 127. §. (1)

bekezdés alapján, figyelemmel a Be. 126. § (2) bekezdésre. A Debreceni Városi Bíróság mindkét fiatakorú személy előzetes letartóztatását rendelte el 2012. március hó 4. napjáig. A fogva tartás helyéül a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Debreceni Javítóintézetét jelölte ki. Az előzetes letartóztatást a Debreceni Törvényszék helyben hagyta.

A II. r. panaszos előállítása 2012. február 2-án 10 órától kezdődött, majd 12 óra 30 perckor átadták a bünygyi osztály munkatársainak, 14 óra 45 perckor pedig kihirdették részére az őrizetbe vételi határozatot. Az I. r. panaszos előállítása 2012. február 2-án 9 óra 35 perckor vette kezdetét, majd 13 óra 30 perckor átadták a bünygyi osztály munkatársainak, ezt követően 14 óra 30 perckor kihirdették részére az őrizetbe vételi határozatot. Az előállított fiatakorúak az előállításról szóló igazolást az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján megkapták, melynek átvételét aláírásukkal igazoltak.

Az előállított személyek etetése, és itatása – amennyiben kéri, illetve ha a fogvatartás meghaladja az 5 órát – a rendőrség részére kötelező. Az előállító helyiségben, ahol a fiatakorú személyeket elhelyezték, található un. ivókút, melyet az előállított személy kérés nélkül, bármikor használhat. Az előállítottak őrzésért felelős közrendvédelmi beosztottak parancsnoka elmondta, hogy a rendőrségi épületben tartózkodó szülők mindkét előállított számára ételt (zsemle, szendvics) és italt is hoztak, melyből kérésre bármikor fogyaszthattak. A fentieken kívül M. r. százados elmondta, hogy az V. r. panaszos aggódva fordult hozzá, „hogy már az ő fiát biztosan agyonverték”, mire a r. százados utasította a beosztott rendőröket, hogy az őrzés helyéről hozzák elő a I. r. panaszost, és mutassák meg az V. r. panaszosnak. Az őrzés helyéről előhozott I. r. panaszos közölte az anyjával, hogy ne aggódjon, nincs semmi baja, őt nem bántalmazták.

M. Gy. r. főtörzsőrmester, aki az I. r. panaszos őrzésével és kísérésével volt megbízva, elmondta, hogy az előállítás során az általa őrzött személy illemhelyre kívánt menni, mely kérésnek ő eleget tett, kikísérte a wc-re. Amikor az őrzés helyére indultak vissza, az előállított személy inni akart, ezért a folyosón tartózkodó édesanyjához kísérte, aki részére – emlékezete szerint – félliteres üvegben rostos levelet adott át, melyet az I. r. panaszos elfogyasztott.

Megítélése szerint a két előállított személy jogai nem sérültek semmilyen formában.

2) T. T. G. sértett feljelentéséről 2012. január 30-án készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a II. r. panaszos – miután előző nap veréssel fenyegette a sértettet – 2012. január 27-én a B. települési buszállomáson megverte a sértettet. Az eseményt legalább két személy mobiltelefonnal rögzítette. A verés következtében a sértett orrcsontja eltört.

3) Sz. T. r. százados 2012. február 2-án kelt jelentésében előadta, hogy a II. r. panaszos mobiltelefonjának memóriában szerepel egy Video0123.3gp elnevezésű fájl, amelyen az látszik, ahogyan a II. r. panaszos odamegy T. T. G.-hez, háromszor megragadja a karját, majd arcon üti. T. T. G. az ütés következtében a földre esik, majd a II. r. panaszos mosolyogva néz vissza arra a társára, aki az eseményeket a mobiltelefonnal rögzíti. A videoanyag keletkezési ideje 2012. január 27. 12 óra 37 perc, a felvétel 54 másodperc hosszú.

4) Az S. Á. sértett feljelentéséről 2012. január 31-án készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a sértett gyermekét 2012. január 30-án megfenyegette L. G., hogy ha nem ad neki 200 Ft-ot, akkor megveri. A gyermeke másnap 8 óra körül felhívta telefonon, hogy L. G. megütötte,

ezért a sértett és a felesége, illetve lányuk barátja bement az iskolába, hogy felelősségre vonja a gyermeket. Az iskola előtt megtalálták a gyereket, aki elmondta, hogy melyik osztályteremben van órája L. G.-nek, ezután a sértett és felesége bement a terembe, ahol L. G. tagadta a tettet, illetve a sértett irányába indult indulatosan, de ekkor a tanár még közéjük állt. A sértett elhagyta az osztálytermet, ekkor azonban kicsengettek és L. G. kiszaladt a teremből, majd a sértettnek rontott és ököllel a sértett felé ütött, aki azonban hárítani tudta az ütést. Ekkor a szemközi teremből egymást követően kijött két fiú, az egyik nekiesett a sértett lánynak, a másik pedig próbálta lefogni a sértettet, hogy L. G. meg tudja ütni. A dulakodás közben az egyik személy orron ütötte a sértettet. A sértett nem látta, hogy ki volt az, de a fia azt mondta neki, hogy a II. r. panaszos volt az, aki a lány barátját is megverte. Neki ennek következtében szintén erősen vérzett az orra, illetve a szeme is feldagadt. A verekedésnek a tanárok közbeavatkozása vetett véget, illetve a dolgozók értesítették a rendőrséget.

5) A B. R. I. sértett feljelentéséről 2012. február 1-jén készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a sértettbe már korábban belekötött az I. r. panaszos, de akkor egy barátja beszélt a fiúval, hogy ne bántsa a sértettet. Később az osztályterem előtt az I. r. panaszos ismét megfenyegette. Ekkor a sértett szólt a II. r. panaszosnak, hogy beszéljen az öccsével (I. r. panaszossal), hogy ne verje. A tanóra előtt odament hozzá a II. r. panaszos, hogy beszélt az öccsével, de cserébe fizessen neki a sértett 1000 Ft-ot. A sértett mondta, hogy nincs pénze, mire a panaszos azt felelte neki, hogy még beszélnek. Aztán pénteken közölte vele, hogy hozza hétfőre a pénzt, mire a sértett elmondta, hogy nem biztos, hogy tud hétfőre ennyit pénzt hozni. A II. r. panaszos erre azt felelte, hogy ha nem fizet addig, akkor később már 1500 Ft-ot kell fizetnie. Vasárnap este a facebook-on keresztül üzent, hogy hozza a pénzt másnap a sértett, aki nemleges választ adott, ezért a II. r. panaszos visszaírt, hogy amennyiben nem fizet, akkor keddre hozzon 1500 Ft-ot, különben megverik.

A sértettet hétfőn is megfenyegette a II. r. panaszos, ezért kedden már nem is akart iskolába menni. Leszállt a buszról, de a következővel el akart menni haza. Amíg várakozott, megjelent a II. r. panaszos, aki a pénzt követelte. A sértett, mivel félt a veréstől, odaadta a pénzt a panaszosnak, aki ezután elment.

6) A bűnügyek egyesítéséről szóló 2012. február 2-án kelt határozat rögzíti, hogy a T. T. G. feljelentése alapján a Btk. 170. § (2) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő súlyos testi sértés büntettének gyanúja miatt folyamatban lévő büntetőügyet, az S. Á feljelentése alapján 1 rendbeli, a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő zsarolás büntettének, illetve 2 rendbeli, a Btk. 170. § (2) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő súlyos testi sértés büntettének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárást és a B. R. I. feljelentése alapján a Btk. 323. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő zsarolás büntettének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárást a nyomozóhatóság egyesíti.

7) J. Á. r. törzsszázlós 2012. január 31-én kelt jelentésében előadta, hogy aznap 8 óra 34 és 35 perckor két személytől bejelentés érkezett – a B. települési Rendőrkapitányság, illetve a Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére – a B. települési Eötvös József Szakképző Intézetből telefonon, hogy a szakképző intézetben több személy összeverekedett.

A helyszínen meghallgatták S. Á.-t, aki elmondta, hogy fia és lánya is az iskola tanulója. Elmondta azt is, hogy a fia pár hónapja jár ebbe az iskolába. Nem sokkal azután, hogy ide kezdett iskolába járni, azzal ment haza, hogy van egy osztálytársa (L.G.), aki 200 Ft-ot

követel tőle, de olyat nem mondott, hogy ez a személy fenyegette volna. A megelőző napon, a délutáni órákban, amikor a fia hazament, elmondta a szüleinek, hogy az általa korábban említett fiú megint 200 Ft-ot követel tőle, azt másnapra kell vinnie, és ha erről szólni mer valakinek, akkor meg fogja verni őt. Aznap 8 óra körül felhívta S. Á.-t a fia, és mondta, hogy menjen be az iskolába, mert baj van, az a gyerek megütötte őt. Az iskolába a feleségével, és a lánya barátjával, B. Z. Cs.-vel ment be a feljelentő. A fia nem mert bemenni órára, ő az iskola melletti buszállomáson várta meg a szüleit. A feljelentő felesége bekopogott a tanterembe és bement oda. Egy-két perc múlva a feljelentő is bement a tanterembe és kérdezte, hogy ki az az L. G.. Az egyik gyerek felállt és közölte, hogy ő az. A feljelentő megkérdezte tőle, hogy miért bántotta a fiát, és miért kér tőle pénzt, mire a fiú ordítani kezdett vele. Erre a feljelentő mondta, hogy akkor hívni fogja a rendőrséget, és ezzel kimentek a tanteremből. A folyosón várták meg az óra végét. Amikor kicsengettek, L. G. kiszaladt az ajtón és egyenesen a feljelentőnek rontott. Megütötte a feljelentőt ököllel, de az ütés nem találta el, mert azt a feljelentő kivédte. Ekkor a szemben lévő teremből kijött egy másik fiú, aki nekirontott a mellette lévő B. Z. Cs.-nek, és bántalmazta. Eközben szaladt oda hozzájuk egy harmadik személy, és az is a feljelentőnek ment, aki nem ütötte meg, hanem próbálta lefogni, hogy L. G. meg tudja ütni. A dulakodás közben az egyik személy a feljelentőt az orrán megütötte, ami vérezni kezdett. Azt nem tudja ki ütötte meg, csak a gyermekei mondták, hogy a II. r. panaszos volt, aki L. G.-nek az unokatestvére. A dulakodásnak úgy lett vége, hogy a tanárok közbeavatkoztak, és értesítették a rendőrséget. A feljelentő orra sérült, illetve B. Z. Cs.-nek is erősen vérzett az orra, a szeme is bedagadt. A gyerekek elmondása szerint őt is a II. r. panaszos bántotta.

B. Z. Cs.-t a rendőröknek nem állt módjában tanúként meghallgatni, mivel nevezettet orrcsonttöréses, és arccsonttöréses sérülése miatt a mentők a B. település Kórházából tovább szállították Debrecenbe, további ellátás céljából.

Az elsődleges orvosi vélemény szerint S. Á.-nak orrcsonttöréses sérülése keletkezett, míg B. Z. Cs.-nek eltört az orra és az arccsontja. Mindketten súlyos, nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedtek a bántalmazás során.

Ezt követően tanúként hallgatták meg S. A. M.-et, S. Á. feljelentő fiát, aki elmondta, hogy 2011. december elejétől jár az Eötvös József Szakképző Intézetbe. Az iskolába kerülése után nem sokkal megkereste őt az egyik osztálytársa, L. G., és felszólította, hogy vigyen neki 200 Ft-ot. A tanú nem vitt. Ezt követően pár nappal megkérdezte tőle L. G., hogy hozta-e a 200 Ft-ot, mire a tanú nemmel felelt. Ezek után, ez év januárjában ismét kérte tőle L. G. a 200 Ft-ot, amire a tanú ismét azt felelte, hogy nem hozta. Erre mondta L. G. neki, hogy ha el meri mondani valakinek, akkor megveri. Az előző napon az iskola folyosóján összetalálkozott L. G.-vel, aki mellkasánál ujjal meglökte, és erőteljesen felszólította, hogy hozza a pénzt. Ezt követően a aznap, a reggeli órákban az iskola folyosóján ismét találkoztak, ekkor L. G. a táskáját letette a földre és jól mellbe vágta ököllel a tanút, tette mindezt, azért mert a sértett elmondta otthon, hogy mi történt köztük, és a sértett nővére, aki szintén az iskola tanulója, reggel kérdőre vonta L. G.-t.

Ezek után a tanú felhívta telefonon a szüleit, elmondta nekik, mi történt. A szülők bementek az iskolába, ahol kérdőre vontak L. G., hogy miért kér pénzt a gyerektől, és miért bántotta. Ezek után L. G., valamint az unokatestvérei, az I. és II. r. panaszosok bántalmazták a tanú édesapját, S. Á.-t és a vele lévő B. Z. Cs.-t.

Ezek után meghallgatták S. Á. másik gyermekét, S. D.-t és a feleségét, mindkettőjük előadása alátámasztotta S. Á. és fia (S. A. M.) előadását. Továbbá tanúként hallgatták meg S. A. M. osztályfőnökét és a bejelentést tevő tanárt, mind a ketten megerősítették a fentieket.

Ezt követően, miután a bűncselekmény elkövetőinek kilétét megállapították, elfogták és előállították őket.

A beszerzett adatok alapján gyanúsítottként hallgatták ki L. G.-t 1 rendbeli, a Btk. 323. § (1) bekezdésbe ütköző és a szerint minősülő zsarolás bűntett, továbbá 1 rendbeli, a Btk. 271. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett garázdaság bűntett, valamint 1 rendbeli, a Btk. 170. § (2) bekezdésbe ütköző és a szerint minősülő súlyos testi sértés bűntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. A gyanúsított a gyanúsítás ellen panasszal élt, részére védőt rendeltek ki.

Szintén gyanúsítottként hallgatták ki a II. r. panaszost 1 rendbeli, a Btk. 271. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett garázdaság bűntett, valamint 2 rendbeli, a Btk. 170. § (2) bekezdésbe ütköző és a szerint minősülő súlyos testi sértés bűntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. A gyanúsított a gyanúsítás ellen panasszal nem élt, de tagadta az elkövetést, részére is védőt rendeltek ki.

Gyanúsítottként hallgatták ki továbbá az I. r. panaszost 1 rendbeli, a Btk. 271. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett garázdaság bűntett, valamint 1 rendbeli, a Btk. 170. § (2) bekezdésbe ütköző és a szerint minősülő súlyos testi sértés bűntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. A gyanúsított a gyanúsítás ellen panasszal nem élt, de tagadta az elkövetést, részére is védőt rendeltek ki.

A gyanúsított kihallgatásokat követően valamennyi személyt szabadon bocsátották.

8) Az előállítás végrehajtásáról szóló, 2012. január 31-én kelt jelentés rögzíti, hogy a II. r. panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatást fogatosítottak aznap 9 óra 32 perckor, illetve az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították.

Az intézkedés során kényszerítő eszközt a rendőrök nem alkalmaztak.

Az esemény rövid leírásánál S. P. r. főtörzsőrmester, Cs. K. r. főtörzsőrmester és M. S. r. őrmester előadta, hogy az ügyelet utasítására jelentek meg a B. települési Eötvös József Szakképző Iskola épületében, mert onnan arról érkezett bejelentés, hogy az ott tanuló diákok és a szülők összeverekedtek. A helyszínen megjelenve felvették a kapcsolatot, az iskola képviselőével, K. A.-val, aki kérdésemre elmondta, hogy két diákjuk, illetve egy másik diák szülei összeverekedtek, de a részleteket nem ismeri, mivel ő is csak a verekedés végére ért oda. A továbbiakban meghallgatták S. A., S. Á., S. D. és B. Z. Cs. bihartordai lakosokat, akik kérdésre egybehangzóan elmondták, hogy aznap, a rendőrség kiérkezése előtt egy korábbi vitás kérdés miatt szóváltásba keveredtek az iskola egyik osztálytermében egy diákkal, L. G.-vel. A szóváltás során az osztályteremből az iskolai folyosóra keveredtek, ahol L. G. verekedést kezdeményezett, amibe becsatlakozott a II. r. panaszos, aki tudomásuk szerint rokona L. G.-nek. A továbbiakban meghallgatták L. G.-t és a II. r. panaszost, akik a verekedés tényét elismerték, bár a verekedés kezdeményezését tagadták. Az adatokat jelentették az

ügyeletnek, majd további intézkedés végett a B. települési Rendőrkapitányság épületébe sérülés- és panaszmentesen előállították a II. r. panaszost.

A II. r. panaszost 10 órakor átadták a Bűnügyi Osztály munkatárainak. Az előállítás indoka 17 óra 20 perckor szűnt meg, akkor a panaszost szabadították. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti tájékoztatót az előállítás okáról és az igazolást az előállítás idejéről átadták a II. r. panaszosnak.

Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az igazoltatás és az előállítás jogszerű és szakszerű volt, illetve az intézkedés megfelelt az arányosság követelményeinek.

9) A 2012. február 2-án kelt házkutatást elrendelő határozat rögzíti, hogy a Btk. 323. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő zsarolás büntettének megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő büntetőeljárásban házkutatást rendelnek el, amit a H. település, L. F. u. 20 sz. alatt található házban és a hozzá tartozó bekerített helyen – az ott található járművek átkutatásával, illetve az ott található számítástechnikai rendszer és adathordozók átvizsgálásával – kell végrehajtani.

10) F. V. r. hadnagy 2012. február 2-án kelt feljegyzésében előadta, hogy aznap házkutatási céllal, továbbá az I. és II. r. panaszos felkutatása és elfogása céljából jelentek meg a H. település, L. F. utca 20. szám alatt.

A házkutatás célja olyan számítástechnikai eszköz vagy telefonkészülék előtalálása volt, mely eszközzel az interneten üzenetek küldhetők, illetve amelyeken videofelvételek tárolhatók. A rendőrök címre érkezésekor csak az I. r. panaszost és gyermekkorú húga tartózkodott otthon. A panaszossal közölték, hogy bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt előállítják a B. települési Rendőrkapitányságra. A közlést követően a panaszos felszólításra magához vette a lakóházban található, Asus márkájú laptopot és – az elmondása szerint – a tulajdonát képező 3 db mobiltelefon készüléket. Elmondta továbbá, hogy más számítástechnikai eszköz nincs a házban.

A házkutatást a fentiek miatt nem fogatosították. Az I. r. panaszos előállításának ideje alatt a laptop tulajdonosa, R. R. a kapitányság épületében tartózkodott és a laptop tartalmát a tanúkihallgatás ideje alatt bemutatta, ezért annak a lefoglalását mellőzték.

11) Az előállítás végrehajtásáról szóló 2012. február 2-án kelt jelentés rögzíti, hogy a II. r. panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatást fogatosítottak aznap 10 órakor, illetve az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták a ruházatát, és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították. A panaszossal szemben a bilincset alkalmaztak 10 órától 11 óráig a kezek hátrabilincselésével. A kényszerítő eszköz alkalmazására az előzetes figyelmeztetés elhangzott. Az előállítás tényéről a panaszos törvényes képviselőjének kiértesítése az Rtv. 18. § alapján megtörtént. Az intézkedés során a panaszosnak sérülése, kára nem keletkezett.

Az esemény rövid leírásánál M. Gy. r. főtörzsőrmester, L. S. r. főtörzsőrmester és J. S. r. őrmester előadta, hogy aznap 10 órakor F. V. r. hadnagy utasítására jelentek meg a B. települési buszmegállóban a II. r. panaszos felkutatása végett. A helyszínen a panaszost

megtalálták és előállították a B. települési Rendőrkapitányságra, és ott sérülés- és panaszmentesen 12 óra 30 perckor átadták a Bűnügyi Osztály munkatársainak. Mivel a panaszos szülei a kapitányságon személyesen megjelentek, ezért személyes közléssel lettek értesítve az előállításról.

Az előállítás indoka 14 óra 45 perckor szűnt meg, ekkor megtörtént a panaszos őrizetbe vétele. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti tájékoztatást az előállítás okáról és az igazolást az előállítás idejéről átadták a II. r. panaszosnak. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2.§ (8)-(9) bekezdése, és a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átadták a panaszosnak.

Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az igazoltatás, átvizsgálás és az előállítás, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű és szakszerű volt. Az intézkedés megfelelt az arányosság követelményeinek.

12) A II. r. panaszos aláírásával ellátott nyilatkozat rögzíti, hogy a panaszos az Rtv. 92-93. § szerinti jogorvoslati tájékoztatást megkapta, az intézkedéssel kapcsolatban panasszal nem élt. A panaszosnak az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti szóbeli tájékoztatása az előállítás okáról és várható idejéről megtörtént, illetve az írásbeli igazolást az előállítás idejéről átvette. Élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, sérülése az intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8)-(9) bekezdése, és a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átvette a panaszos.

13) A 2012. február 2-án kelt – és a II. r. panaszos által aláírt – igazolás rögzíti, hogy a panaszos az Rtv. 33. § alapján történt előállítása 2012. február 2-án 10 órától 14 óra 45 percig tartott, amikor is őrizetbe vételét foganatosították. Rögzíti továbbá, hogy a panaszos törvényes képviselőjének kiértesítése megtörtént, panasszal nem élt, élelmezést nem kért.

Az igazolás tartalmazza az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának és a Testületnek az elérhetőségeit.

14) Az előállítás végrehajtásáról szóló 2012. február 2-án kelt jelentés rögzíti, hogy a I. r. panaszossal szemben 9 óra 35 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatást foganatosítottak aznap, illetve az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták a ruházatát, és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították. Az intézkedés az Rtv. 39. § (1) bekezdés b) pontja alapján magánlakásban történt. A panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az esemény rövid leírásánál M. Gy. r. főtörzsőrmester, L. S. r. főtörzsőrmester és J. S. r. őrmester előadta, hogy aznap 9 óra 35 perckor F. V. r. hadnagy utasítására jelentek meg a H. település, L. F. u. 20. sz. alatti lakóingatlanlál az I. r. panaszos felkutatása végett. A helyszínen a panaszost megtalálták és előállították a B. települési Rendőrkapitányságra. Ott sérülés- és panaszmentesen átadták a Bűnügyi Osztály munkatársainak 13 óra 30 perckor. Mivel a panaszos szülei a kapitányságon személyesen megjelentek, ezért személyes közléssel lettek értesítve az előállításról.

Az előállítás indoka 14 óra 30 perckor szűnt meg, ekkor megtörtént a panaszos őrizetbe vétele. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti tájékoztatást az előállítás okáról és az igazolást az előállítás idejéről átadták a I. r. panaszosnak.

Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az igazoltatás, átvizsgálás és az előállítás jogszerű és szakszerű volt. Az intézkedés megfelelt az arányosság követelményeinek.

15) Az I. r. panaszos aláírásával ellátott nyilatkozat rögzíti, hogy a panaszos az Rtv. 92-93. § szerinti jogorvoslati tájékoztatást megkapta, az intézkedéssel kapcsolatban panasszal nem élt. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti szóbeli tájékoztatást az előállítás okáról és várható idejéről megkapta, illetve az írásbeli igazolást az előállítás idejéről átvette. Élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, sérülése az intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8)-(9) bekezdése, és a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átvette a panaszos.

16) A 2012. február 2-án kelt – és az I. r. panaszos által aláírt – igazolás rögzíti, hogy a panaszos az Rtv. 33. § alapján történt előállítása 2012. február 2-án 9 óra 35 perctől 14 óra 30 percig tartott, amikor is őrizetbe vételét foganatosították. Rögzíti továbbá, hogy a panaszos törvényes képviselőjének kiértesítése megtörtént, panasszal nem élt, élelmezést nem kért.

Az igazolás tartalmazza az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának és a Testületnek az elérhetőségeit.

17) A fogdanapló rögzíti, hogy az I.r. panaszost és a II. r. panaszost 2012. február 2-án 10 órakor helyezték el a fogdán és mindketten 15 óra 45 perckor távoztak onnan.

18) A 2012. február 2-én kelt, a II. r. panaszos őrizetbe vételét elrendelő határozat rögzíti, hogy az őrizetbe vétel kezdő időpontja 2012. február 2. 10 óra, és a fogvatartás legkésőbb 2012. február 5-én 10 órakor jár le.

Az indokolás szerint a rendelkezésre álló adatok alapján 2012. január 24. és január 26. közötti időben, az egyik tanítási napon a B. településben található Eötvös József Szakképző Intézet udvarán előzetes szóváltást követően egy alkalommal az I. r. panaszos könyökkel mellkason ütötte a II. r. panaszos osztálytársát, B. R.-t, és további bántalmazás kilátásba helyezésével fenyegette meg. Az I. r. panaszos abból a célból ütötte könyökkel mellkason B. R.-t, abból a célból fenyegette meg további bántalmazás kilátásba helyezésével, hogy a testvére, a II. r. panaszos pénzt tudjon követelni tőle.

A II. r. panaszos ezt követően közölte B. R.-rel, hogy 2012. január 30-ra vigyen neki 1.000.- Ft-ot, hogy I. r. panaszos ne váltsa be a további bántalmazásra vonatkozó fenyegetését. B.R. közölte, hogy 2012. január 30-ra nem tud vinni 1.000.- Ft-ot, csak később, ezért a gyanúsított közölte vele, hogy akkor nem 1.000.- Ft-ot kell vinnie, hanem 1.500.- Ft-ot és azt is hozzátette, hogy ha nem fogja vinni a pénzt, akkor ki fog kapni, bántalmazva lesz. A II. r. panaszos ezt követően, 2012. január 29-én a facebook internetes közösségi site-on megkérdezte B. R.-től, hogy megvan-e a pénz, amire B. R. azt válaszolta, hogy nincs meg a pénz. II. r. panaszos erre az üzenetre azt válaszolta, hogy ha kedden, azaz 2012. január 31-én

nem fogja vinni az 1.500.- Ft-ot, akkor nagyon ki fog kapni. Az elkövető 2012. január 30-án, tanítási időszakban az Eötvös József Szakképző Intézetben odament B. R.-hez, és ismételten közölte vele, hogy ha másnapra sem lesz meg a pénz, akkor nagyon ki fog kapni.

Ezt követően 2012. január 31-én 7 óra 20 és 40 perc közötti időben az Eötvös József Szakképző Intézettel szemközt buszpályaudvaron II. r. panaszos odament B. R.-hez, és kérdőre vonta, hogy vitte-e a pénzt, amire B. R. attól való félelmében, hogy bántalmazva lesz, nem mert válaszolni, hanem benyúlt a nadrágjának zsebébe, ahonnan elővett 1.500.- Ft-ot és azt neki átadta.

Az indokolás rögzíti, hogy a rendelkezésre álló adatok és bizonyítékok alapján II. r. panaszos megalapozottan gyanúsítható azzal, hogy testvérével előzetesen abban állapodtak meg, valamilyen ürüggyel (bántalmazás kilátásba helyezésével) kényszerítik B. R.-t, hogy részükre pénzt vigyen, azért, hogy ők ne bántalmazzák. Ezen cselekmény vonatkozásában II. r. panaszos megalapozottan gyanúsítható 1 rendbeli, a Btk. 323. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő zsarolás büntett társtettesként történő elkövetésével.

II. r. panaszos a rendelkezésre álló adatok és bizonyítékok alapján megalapozottan gyanúsítható továbbá azzal, hogy 2012. január 31-én 8 óra 30 perc körüli időben, az első tanórát követő szünetben az Eötvös József Szakképző intézet "M" terem előtti folyosórészen társaival előzetes szóváltást követően tetteleg bántalmazta S. Á. és B. Z. Cs. b. községi lakosokat. A cselekmény során II. r. panaszos S. Á.-t ököllel orrba ütötte, valamint ezt követően B. Z. Cs.-t megkísérelte ököllel megütni. S. Á. az ütés elől ki tudott térni, és elkezdett menekülni a panaszos elől, azonban a panaszos utána szaladt, és őt ököllel arcon ütötte.

A bántalmazás során a rendelkezésre álló adatok alapján S. Á. nyolc napon túl gyógyuló orrcsonttöréses sérülést, míg B. Z. Cs. 8 napon túl gyógyuló orr-, illetve arccsonttöréses sérülést szenvedett.

Tekintettel a II. r. panaszos és társai által elkövetett cselekmény elkövetésének helyszínére, cselekményük alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen.

A fentiekre tekintettel II. r. panaszos megalapozottan gyanúsítható 1 rendbeli, a Btk. 271. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett garázdaság büntett, továbbá 2 rendbeli, a Btk. 170. § (2) bekezdésbe ütköző és a szerint minősülő súlyos testi sértés büntett – amelyet S. Á. és B. Z. Cs. sérelmére valósított meg – elkövetésével.

II. r. panaszos a rendelkezésre álló adatok alapján megalapozottan gyanúsítható azzal, hogy 2012. január 27-én 12 óra 30 perc körüli időben B. település, Sz. I. téren található buszállomáson odament az 1-2 várakozó helyen barátaival várakozó, illetve beszélgető T. T. sápi lakoshoz, akit arra kért, hogy menjen vele távolabb a barátaitól, hogy négyszemközt tudjon vele beszélni. T. T. nem akart II. r. panaszossal négyszemközt beszélni, ezért utóbbi megfogta a sértett jobb kezét, maga felé fordította, majd egy alkalommal ököllel arcon ütötte, aminek következtében T. T. megsédült, elvesztette az egyensúlyát, a földre esett. Az ütés T. T. arcának jobb felét és orrát érte, aminek következtében a szeme körül nyílt seb keletkezett, valamint orrcsonttörést, 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

A fentiekre való tekintettel a II. r. panaszos megalapozottan gyanúsítható 1 rendbeli, a Btk. 170. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntett elkövetésével.

Tekintettel a fenti bűncselekmények tárgyi súlyára, valamint arra, hogy megalapozottan feltehető, hogy a gyanúsított szabadlábon hagyása esetén – különösen a tanúk, sértettek befolyásolásával vagy megfélemlítésével – megghiúsítaná, megnehezítené, vagy veszélyeztetné a bizonyítást, illetve megalapozottan feltehető, hogy szabadlábon hagyása esetén szabadságvesztéssel büntetendő újabb cselekményt követne el, ezért vele szemben az előzetes letartóztatás feltételei fennállnak. A fentiekre tekintettel a hatóság II. r. panaszos gyanúsított őrizetbe vételéről határozott.

A határozattal szemben a panaszos panaszt terjesztett elő, törvényes képviselője panasszal nem élt.

19) A 2012. február 2-én kelt, az I. r. panaszos őrizetbe vételét elrendelő határozat rögzíti, hogy az őrizetbe vétel kezdő időpontja 2012. február 2. 9 óra 35 perc és a fogvatartás legkésőbb 2012. február 5-én 9 órakor jár le.

A határozattal szemben a panaszos panaszt terjesztett elő, törvényes képviselője panasszal nem élt.

20) A D. Városi Bíróság 2012. február 4-én kelt határozatában az I. és II. r. panaszos előzetes letartóztatását rendelte el a Be. 129. § (2) bekezdés c) pontjában megjelölt oknál fogva.

A D. Városi Törvényszék a 2012. február 13-án kelt határozatában az előzetes letartóztatást elrendelő végzést helybenhagyta.

21) B. P. r. őrnagy 2012. szeptember 28-án kelt jelentésében előadta, hogy F. V. r. hdgy. a B. települési Rendőrkapitányságon a 207. szobában van elhelyezve, az irodát egymaga használja. R. R. A. tanú kihallgatását 2012. február 2. napján a foganatosította. A jegyzőkönyv kezdő időpontja 10 óra 34 perc, lezárásának időpontja 11 óra 7 perc. A tanúkihallgatást a r. hdgy. vezette, amelyen jegyzőkönyvvezetőként működött közre a Bünygyi Osztályon leíró feladatokat ellátó V. K. közalkalmazott.

A r. őrnagy elsőként V. K.-t hallgatta meg, aki elmondta, hogy a kihallgatáson a jegyzőkönyv vezetői feladatokat végezte, emlékezete szerint végig jelen volt kihallgatáson, a tanú kihallgatása nyugodt légkörben zajlott. F. V. r. hdgy. sem a tanúra, sem másra nézve dehonesztáló és sértő kifejezést nem használt

A r. őrnagy ezt követően ismertette előtte a panaszban megjelölt kifejezést, amelyről V. K. határozottan állította, hogy ez a kifejezés nem hangzott el. A r. őrnagy kérdésére kijelentette, hogy ha ez a kijelentés vagy egyéb sértő megjegyzés elhangzott volna, akkor arra valószínűleg emlékezne. V. K. kérdésre elmondta továbbá, hogy F. V. r. hdgy. által vezetett kihallgatások során, amelyekben jegyzőkönyvvezetői feladatokat lát el, a kinyomtatott jegyzőkönyvekért mindig az előadó megy el a nyomtatóhoz és hozza be az ügyfélnek. Mivel minden esetben hasonlóképpen járnak el, ezért biztos abban, hogy a kérdéses kihallgatás

végeztével is a r. hdgy. ment a nyomtatóhoz, ami a szomszédos irodai helyiségben van, így nem fordulhatott elő, hogy az előadó egyedül maradt volna a kihallgatott személlyel.

Ezt követően a r. őrnagy meghallgatta F. V. r. hdgy.-t, aki határozottan tagadta, hogy bármilyen sértő kijelentést tett volna, így a panaszba megjelölt sértő kijelentés elhangzását is határozottan tagadta. Állítása szerint a kihallgatás kb. 30 percig tarthatott - ami megfelel egyébként a tanúkihallgatási jegyzőkönyvön, feltüntetett adatoknak - konfliktusmentesen, gördülékenyen került foganatosításra, a tanú végig együttműködő volt. Előadta továbbá, hogy az elkészült tanúkihallgatási jegyzőkönyvekért szinte mindig ő megy a szomszédos irodában található nyomtatóhoz, Ennek egyrészt az udvariasság, másrészt a praktikum az oka, mert a kihallgatások során közelebb helyezkedik el az ajtóhoz, mint a jegyzőkönyvvezető.

A r. őrnagy megjegyzi továbbá, hogy a hdgy. által foganatosított kihallgatások során egyetlenegy esetben sem tapasztalta, hogy az előadó trágár, sértő kifejezéseket használna, illetve erről korábban sem volt hasonló visszajelzés. Tapasztalatai szerint a r. hdgy-ra, a panasszal ellentétben, egyáltalán nem jellemző a trágár sértő kifejezések használata. Az előadó az ügyfelekkel, állampolgárokkal kifejezetten intelligens, az emberi méltóság figyelembe vételével teremt kapcsolatot.

A r. őrnagy a vizsgálata során arra a meggyőződésre jutott, hogy a panaszban leírt sértő, dehonesztáló kijelentés nem hangzott el. A rendőri intézkedéssel szembeni panasz bejelentése kizárólag a rendőrség, az eljáró szerv, illetve a nyomozást eredményesen lefolytató nyomozó lejárata végett történt.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezésekre – a panaszosok kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszosok által előadott sérelmek kapcsán a Testületnek mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az Rtv. rendelkezései értelmében a beadvány vizsgálatára rendelkezik-e jogszabályi felhatalmazással.

a) Ennek keretében a Testület először azt értékelte, hogy a panaszt arra jogosult terjesztette-e elő.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. A (3) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben meghatározott esetekben a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképessé személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat.

A konkrét esetben a V. r. panaszos részben a rendőrök vele szemben tanúsított eljárását sérelmezi, részben ugyanakkor a gyermekeivel, az I. r. és II. r. panaszossal szemben végrehajtott intézkedéseket, illetve a III. és IV. r. panaszost is érintő házkutatást. A panaszos saját nevében előterjesztett kifogásait a Testület az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében rögzített rendelkezés alapján vizsgálhatónak minősítette, az I., II., III. és IV. r. panaszost érintő sérelmekkel összefüggésben pedig a V. r. panaszos eljárási jogosultságát az alábbiak szerint vizsgálta meg.

A Testület rendelkezésére bocsátott iratokból megállapítható, hogy az I. r. panaszos 1996. szeptember 26-án, II. r. panaszos pedig 1994. augusztus 23-án született, tehát a sérelmezett események idején még egyikük sem töltötte be a tizennyolcadik életévét. A III. és a IV. r. panaszosok pedig az intézkedés idején 12, illetve 13 évesek voltak.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 12. §-a szerint kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be, kivéve, ha házasságot kötött. 12/B. § (1) bekezdése szerint továbbá cselekvőképtelen az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét nem töltötte be.

A hivatkozott rendelkezéseket jelen ügyre vetítve megállapítható, hogy az III. és IV. r. panaszosok a sérelmezett események idején cselekvőképtelennek minősültek, így helyettük törvényes képviselőjeként eljárva édesanyjuk, a V. r. panaszos jogosult volt panaszt előterjeszteni. Az I. és a II. r. panaszosok pedig korlátozottan cselekvőképesnek minősülnek, így helyettük szintén jogosult volt édesanyjuk, az V. r. panaszos törvényes képviselőként panaszt előterjeszteni.

b) Ezt követően a Testület azt vizsgálta, hogy valamennyi panaszosi sérelem vizsgálatára rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, mely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerinti panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatba (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni.” Ezért a legfőbb ügyész helyettese a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a

büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-a szerinti panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálására – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92-93/B. §-a az irányadó, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

Mindezek alapján megállapítható a Testületnek nincs hatásköre a panasz azon részére, amelyben a panaszosok a házkutatás elrendelésének és a lefoglalásnak a jogszerűségét kifogásolták.

Ugyanakkor a Testület a fentiek alapján vizsgálta az I. és a II. r. panaszos vonatkozásában az előállítás és a kényszerítő eszköz alkalmazásának jogszerűségét, az élelmezés kérdését, továbbá az I. r. panaszos vonatkozásában a kihallgatás során alkalmazott rendőri hangnemet, a II. r. panaszos vonatkozásában pedig a mellékhelyiség-használat biztosításának kérdését. A Testület a III. és IV. r. panaszosok vonatkozásában a házkutatás végrehajtásának módját vizsgálta, míg az V. r. panaszos vonatkozásában pedig az értesítés elmaradására vonatkozó kifogásokat, illetve a törvényes képviselői jogai biztosításának kérdését.

IV.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette az I. és II. r. panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, IV. cikkében biztosított személyes szabadsághoz való jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, III. r., IV. r. és az V. r. panaszosnak a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát az alábbiak szerint.

A)

Az I. r. és a II. r. panaszosok vonatkozásában a kifogásolt intézkedések kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

1) A Testület elsőként érdemben azt értékelte, hogy 2012. február 2-án jogszerűen állították-e elő az I. és a II. r. panaszosokat, azaz a megfelelő jogalap birtokában és az arányosság követelményének szem előtt tartásával került-e arra sor a személyi szabadságot korlátozó intézkedésekre.

a) Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatíve sorolja fel az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben (valamint valamennyi egyéb rendőrségi dokumentumban) az intézkedő rendőrök a panaszos előállítása indokaként az Rtv. 33. § (2)

bekezdése b) pontját jelölték meg. Ezen rendelkezés értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A megjelölt előállítási okkal kapcsolatban szükséges rögzíteni, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint a Testületnek a büntetőjogi felelősség vizsgálata nem tartozik hatáskörébe. Egyúttal szükséges visszautalni a Testület korábbi gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – az adott cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Rámutat a Testület arra is, hogy az „intézkedéshez szükséges mértékű gyanú” fogalmilag kevesebbet jelent a büntetőjogi megközelítésben vizsgálható megalapozott gyanúhoz képest. Ezért a bűncselekmény gyanújának, mint előállítási oknak a fennállása nem is vonja maga után minden esetben kötelező jelleggel azt, hogy azt a személyt, akit ezen előállítási ok alapján vonnak intézkedés alá, mindenképpen meg is gyanúsítsák valamilyen bűncselekmény elkövetésével.

A rendőrség tájékoztatása szerint az I. r. és II. r. panaszosok előállítására a 2012. január 31-én és a 2012. február 2-án, két alkalommal került sor. Először a 2012. január 31-én az iskolában történt verekedés kapcsán állították elő a panaszosokat, majd ezt követően 2012. február 2-án ismételten bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt vált indokolttá a panaszosok előállítása, amelynek célja az volt, hogy a panaszosokat gyanúsítottként hallgassák ki.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratokból kitűnik, hogy a panaszosok ellen 2012. január 30-án, január 31-én és a február 1-jén különböző sértettek tettek feljelentést. A panaszosokkal szemben a feljelentések alapján a Btk. 170. § (2) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő súlyos testi sértés büntettének, a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő zsarolás büntettének, illetve a Btk. 170. § (2) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő súlyos testi sértés büntettének megalapozott gyanúja miatt, továbbá a Btk. 323. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő zsarolás büntettének megalapozott gyanúja miatt indultak büntetőeljárások. A bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyek azonosítását ezt követően a rendőrség a nyomozás során végezte el.

A büntetőeljárásokat a nyomozó hatóság 2012. február 2-án kelt határozatával egyesítette.

A nyomozás során három gyanúsítottat sikerült beazonosítani, köztük az I. és II. r. panaszosokat. Ezért a Testület elfogadta azt a rendőrségi álláspontot, hogy a panaszosokkal szemben fennállt a bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja, amelyre figyelemmel az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja kellő jogalapot biztosított a panaszosok előállítására.

b) Ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja csupán lehetőséget teremt az előállításhoz és az adott esetben a rendőrség diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban szükséges-e annak foganatosítása.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszosok előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely

nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

Tekintettel arra, hogy a jelen esetben az I. és II. r. panaszosok 2012. január 31-i előállítását és meghallgatását követően további büntetőfeljelentéseket tettek ellenük, amelyek alapján indult eljárásokat február 2-án a korábban indult eljárással egyesítettek, figyelemmel továbbá ezen cselekmények erőszakos jellegére, számára és időbeli közelségére, a Testület álláspontja szerint indokolt volt az I. és a II. r. panaszos ismételt előállítása a további gyanúsítások közlése, illetve a kihallgatásuk érdekében.

A Testület álláspontja szerint tehát az I. és II. r. panaszosok előállítása megfelelt az arányosság követelményének, így ezáltal nem sérült az I. és II. r. panaszosok személyi szabadsághoz való joga.

2) A II. r. panaszossal szemben alkalmazott bilincs kapcsán az alábbiakat állapította meg a Testület.

A V. r. panaszos sérelmezte, hogy a II. r. panaszos kezei egész nap hátra voltak bilincselve, a Testület ezért mind az előállítás foganatosításakor, mind a kapitányság épületében történt bilincshasználatot vizsgálta.

a) A kényszerítő eszközök alkalmazásának általános szabályait az Rtv. 16. §-a rendezi, eszerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Ezt a szabályt egészítik ki a Szolgálati Szabályzat 39. §-ában foglalt rendelkezések akként, hogy az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.

Az Rtv. 48. §-a alapján a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.

A bilincs alkalmazásának szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdése tovább részletezi. „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) ki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Testület rendelkezésére bocsátott, az előállítás végrehajtásáról, illetve kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint, a panaszossal szemben 2012. február 2-án 10 órától 11 óráig alkalmaztak bilincset. A bilincselés okát a jelentés nem tartalmazza.

A kapitányságvezető átirata szerint a panaszossal szemben bilincs alkalmazására egyrészt a szökés, támadás megakadályozására, másrészt a rendőrkapitányságra szállítás érdekében került sor. Az intézkedő rendőrök mindemellett meghallgatásukkor elmondták, hogy a II. r. panaszos megtalálásakor és igazoltatásakor agresszívan, flegmán, lekezelően viselkedett, ezért is alkalmazták vele szemben a hátrabilincselést, illetve a hátrabilincselést az is indokolta, hogy a szolgálati kisbusz nincs speciálisan kialakítva fogolyszállításra.

A Testület az intézkedés vizsgálata során az intézkedés napján készült jelentéseket – vagyis előállítás végrehajtásáról szóló jelentést, illetve a parancsnoki kivizsgálást és véleményt – vette alapul, tekintettel arra, hogy az idő múlásának befolyásoló hatása miatt nagy valószínűséggel azok tartalmazzák a legpontosabb, a valóságnak leginkább megfelelő információkat.

Ezek a jelentések egyáltalán nem tartalmazznak arra vonatkozóan utalást, hogy a panaszos agresszív, vagy flegma lett volna, ahogyan arra sem, hogy támadólag lépett volna fel a rendőrökkel szemben, vagy az intézkedés helyszínét megkísérelte volna elhagyni. Sőt a bilincselés szükségességéről összefüggésben semmit sem tartalmazznak.

A bilincsalkalmazás mint az emberi méltósághoz való jogot súlyosan érintő intézkedés mindig konkrét, az adott helyzetben reális és közvetlen veszély esetén alkalmazható. Egy adott intézkedési szituációban nem konkretizálódó, távoli veszély (szökés, támadás) nem lehet ezen kényszerítő eszköz alkalmazásának alapja. Miként az a tény sem alapoZHatja meg önmagában a kényszerítő eszköz alkalmazását, hogy a beszállítás nem az arra célra kialakított járműben történik, ha egyébként nem állnak fenn az Rtv. 48. §-ban meghatározott, a bilincselést megalapozó indokok.

A konkrét esetben a Testület megítélése szerint nem merült fel olyan körülmény, amely a II. r. panaszossal szemben megalapozta volna a bilincs használatát.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a II. r. panaszossal szemben a bilincs alkalmazására megfelelő jogalap hiányában került sor, ezért sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

- b) A II. r. panaszossal szemben a kapitányságon alkalmazott bilinccsel kapcsolatban a Testület az alábbiak állapította meg.

A kapitányságvezető az átiratában előadta, hogy a II. r. panaszost beszállítását követően a folyosón őrizték, ez indokolta a bilincs további használatát. Miután a II. r. panaszos az előállító helyiségben helyezték el, a bilincselést megszüntették.

Tekintettel arra, hogy bilincselés a fentiek szerint már eleve jogszerűtlen volt, mivel arra kellő jogalap hiányában került sor, annak a fenntartása is jogszerűtlen a Testület álláspontja szerint, különös figyelemmel arra, hogy a jelentések nem jelölnek meg a kapitányságépületében felmerülő olyan újabb körülményt, ami önmagában megalapozná a panaszos bilincselését.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint sérült a II. r. panaszos emberi méltósághoz való joga akkor, amikor a rendőrök a bilincset a kapitányságépületében vele szemben továbbhasználták.

3) Az V. r. panaszos sérelmezte, hogy a nagykorú – jelen ügyben nem panaszos – gyermeke kihallgatása során a rendőr becsmérő kijelentéseket tett gyermekére, a II. r. panaszosra.

A rendőr meghallgatása során határozottan cáfolta, hogy sértő, dehonesztáló kifejezéseket használt volna a kihallgatás során. Elmondta, hogy a kihallgatás nyugodt légkörben zajlott, és mivel a tanú együttműködő volt, kb. 30 percig tartott.

A rendőr előadását megerősítette a kihallgatás során jelenlévő jegyzőkönyvvezető is.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A jelen esetben a panaszos, illetve a rendőr előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban a tekintetben, hogy a felek között milyen tartalmú beszélgetés zajlott, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a II. r. panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

4) Az V. r. panaszos sérelmezte továbbá, hogy a gyermekei, I. és II. r. panaszosok nem ehtették meg az általa vitt élelmiszert.

A kapitányságvezető átiratában előadta, hogy az előállított személyek etetése, és itatása – amennyiben kéri, illetve ha meghaladja az 5 órát – a rendőrség részére kötelező. Az előállító helyiségben, ahol a fiatalok személyek elhelyezték, található ún. ivókút, melyet az előállított személy, kérés nélkül, bármikor használhat. Az előállítottak őrzésért felelős közrendvédelmi beosztottak parancsnoka elmondta, hogy a rendőrségi épületben tartózkodó szülők mindkét előállított számára ételt (zsemle, szendvics) és italt is vittek, amelyből kérésre az érintettek fogyaszthattak.

A Testület rendelkezésére bocsátott iratokból kitűnik, hogy a panaszosok az előállítás során úgy nyilatkoztak, hogy élelmezést nem kérnek.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdése szerint a személyi szabadság elvonása első 5 óráját követően az intézkedést foganatosító rendőri szervnek kell gondoskodni a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról. A fogvatartott személy étkezése az előállító helyiségben történik.

A Testület rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem tudta a panaszosi és a rendőri előadás közötti ellentét feloldani, és így megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszosok elvehették-e az édesanyjuktól az által vitt élelmet.

Ugyanakkor megjegyzi a Testület, hogy a rendőrségnek nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, amely alapján biztosítania kellene, hogy az előállított fiatalokúakat a törvényes képviselői étellel láthassák el, csupán az 5 órát meghaladó fogvatartás esetén írják el a hatályos szabályok az élelmezés biztosítását, amennyiben az előállított személy arra igényt tart. Így a rendőrség meg az esetben sem sértette volna meg a panaszos emberi méltóságát, ha nem engedélyezte volna, hogy a panaszosok elvegyék az élelmiszert az V. r. panaszostól.

Mindezek alapján a Testület az I. és II. r. panaszosok emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem állapította meg.

5) Az I. r. panaszos kifogásolta, hogy amikor kikísérték a mellékhelyiségbe, hiába jelezte, hogy szomjas, a rendőrök nem engedték, hogy igyon.

A kapitányságvezető átirata szerint az előállító helyiségben, ahol a fiatalokú személyeket elhelyezték, található un. ivókút, melyet az előállított személy kérdés nélkül, bármikor használhat. M. Gy. r. főörzsőrmester, aki az I. r. panaszos őrzésével és kísérésével volt megbízva, elmondta azt is, hogy amikor, az előállítás során az általa őrzött személy illemhelyre kívánt menni, a kérdésnek eleget tett, kikísérte a WC-re. Amikor azonban az őrzés helyére indultak vissza, az előállított személy inni akart, ezért a folyosón tartózkodó édesanyjához kísérte, aki részére – emlékezete szerint – félliteres üvegben rostos levelet adott át, melyet az I. r. panaszos elfogyasztott.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A panaszosi és a rendőri előadás abban megegyezik, hogy a mellékhelyiség használatát követően a panaszos jelezte, hogy inni szeretne, abban viszont ellentmondás van, hogy ezt követően a panaszos vehetett-e magához valamilyen formában folyadékot.

A Testület anélkül, hogy az előadások közötti ellentmondást e körben fel tudta volna oldani, elfogadta azt a rendőri előadást, hogy az előállító helyiségben szabadon használható ivókút található, amelyből a panaszos bármikor, kérdés nélkül folyadékot vehetett volna magához.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a folyadékfogyasztás kapcsán.

B)

Az III. és IV. r. panaszosok vonatkozásában a kifogásolt intézkedés kapcsán az alábbi megállapításra jutott a Testület.

A panaszosok panaszbeadványukban kifogásolták, hogy a házkutatásban túlzott létszámú rendőr vett részt, illetve a lakáshoz kikerkező rendőrök gumibottal a kezükben mentek be az ingatlanába, ahol az I. r. panaszoson kívül csak 2 kiskorú gyermek (III. és IV. r. panaszos) volt, akik a rendőri intézkedéstől nagyon megrémültek.

a) A rendőrbot használatára, mint kényszerítő eszközre vonatkozó alapvető szabályokat az Rtv. 49. §-a fekteti le. E szerint a rendőr a szolgálatban rendszeresített, vegyi vagy elektromos sokkoló eszközt, illetőleg rendőrbotot vagy kardlapot alkalmazhat a) a mások vagy saját életét, testi épségét, illetőleg a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető támadás elhárítására, b) a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés megtörésére.

Ezen szabályokat egészíti ki a Szolgálati Szabályzat 42. §-a azzal, hogy a rendőr vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt, rendőrbotot, kardlapot, valamint más eszközt saját elhatározásából vagy szolgálati előjárója parancsára használhat. A rendőrbottal egy tekintet alá esik minden más alkalmi eszköz, amelynek hatása – a rendőrbot hiánya esetén – a rendszeresített rendőrbotéval azonos. A rendőr az intézkedés megkezdésekor a vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt készenlétbe helyezi, a rendőrbotot, a kardot kézbe fogja, és felkészül a támadás elhárítására, az ellenszegülés megtörésére. A rendőrbot vagy a vele egy tekintet alá eső bármely más eszköz alkalmazásakor az ütés lehetőleg a támadó végtagot érje, kerülni kell, hogy az ütés súlyos sérülést okozzon. Ezen kényszerítő eszközöket nem szabad a támadás, ellenszegülés megszűnése, megtörése után alkalmazni.

A rendőri jelentések rögzítik, hogy mivel erőszakos bűncselekmények alapos gyanúja miatt indult büntetőeljárásban adat merült fel arra vonatkozóan is, hogy a panaszosok egyike mobiltelefonján rögzítette az egyik bántalmazást, illetve a facebook-on keresztül fenyegető üzeneteket küldtek az egyik sértettnek. A bűncselekménnyel gyanúsítható személyek felkutatása és elfogása, előállítása, valamint az adathordozók felkutatása és lefoglalása az eljárás eredményessége szempontjából kiemelten fontos volt. A gyanúsítás közlése érdekében az I. és II. r. előállítását, illetőleg a bizonyítékok beszerzése céljából házkutatást kívántak foganatosítani. Az előállítás és házkutatás foganatosítására a Közrendvédelmi osztály Őr-járőr szolgálati alosztály három beosztottja, valamint a Bűnügyi osztály két nyomozó tisztje volt beosztva, összesen tehát 5 személy. A beszerzett adatok alapján a panaszosok aznap nem jelentek meg az Eötvös József Szakképző Intézetben, ezért a rendőrök H. település, L. F. u. 20 szám alatti lakóházhoz mentek, ahol a ház előtt megtalálták az I. r. panaszost, akivel közölték jövetelük célját (előállítás és házkutatás). A házkutatás megkezdése előtt feltett kérdésre az I. r. panaszos közölte, hogy felnőtt korú személy nem tartózkodik a lakásban csak kisebb testvérei vannak otthon. További kérdésre elmondta, hogy rendelkezik mobiltelefon készülékkel, továbbá a lakásban található a szülei mobil készüléke, valamint a nővére laptopja. Ezt követően a nyomozók közölték, hogy mivel nincs felnőtt korú személy a lakásban, a házkutatástól eltekintenek a Be. 149. § (5) bekezdése alapján, de a mobil telefonokat és a laptopot az I. r. panaszos vegye magához, azokat a Rendőrkapitányságon ellenőrizni fognak és feltehető, hogy lefoglalják, amennyiben azokon a bűncselekménnyel kapcsolatos adatok vannak. A közléseket követően az I. r. panaszos a lakásba ment. Mivel az előállítás ténye közlésre került, így a lakásba a rendőrök (mind az öt fő) is bekísérték szökés, elrejtőzés, illetve a tárgyi bizonyítékok elrejtésének megakadályozása

céljából. A rendőrök az I. r. panaszost a saját lakrészébe kísérték, ahol ő három mobiltelefont és a nővére laptopját magához vette, illetve megmutatta szülei mobiltelefonját, amely nem működött.

A meghallgatott intézkedésben részt vevő rendőrök elmondása alapján mintegy ötpercnyi időt töltöttek a lakásban. A lakásban két gyermekkorú személy volt, egy fiú és lány. A fiú (IV. panaszos) passzívan viselkedett, nem csinált semmit, és nem is beszélt. A kislány (III. r. panaszos) – az elmondás alapján – „roppant cserfes” volt, egyáltalán nem látszott ijedtnak. Többször „rendőr bácsiknak” szólította a lakásban tartózkodó rendőröket. Az elmondás alapján a kislány az ágyakon ugrálva hancúrozott és többször mondta, hogy neki is van telefonja. Mondta, hogy a szülők telefonja a másik szobában van, ha kell, megmutatja. Az I. r. panaszos erre bement –feltehetőleg – a szülei szobájába, és kihozta a telefonjukat. A nyomozók jelentése alapján az I. r. panaszos több alkalommal arrogánsan rászólt lány testvéreire, hogy hagyja abba a tanúsítást. Az I. r. panaszost többször rendre kellett utasítani, mivel flegmán viselkedett.

Az egyenruhás rendőrök (3 fő) elmondták, hogy kettőjüknel volt gumibot, mivel vélelmezhető volt, hogy a lakásban felnőtt személyek is lehetnek, s egy esetleges támadás elhárításához szükség lehetett a botokra. A gumibot a kezükben volt, de azzal semmilyen ütögető mozdulatot nem tettek, azt a testük mellett tartották a kezükben. A Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 22/1997. ORFK. utasítás 1. sz. melléklet a járőr kötelező felszerelési tárgyként sorolja fel rendőrbotot (forgalomirányító botot). Tekintettel erre, a rendőrnek kötelező jelleggel, felszerelési tárgyként kell viselnie a rendőrbotot.

A fentiek alapján a Testület elfogadta a rendőrök azon előadását, hogy az 5 főből 2-nél volt kézben tartott gumibot, mivel nem tudták, hogy pontosan hányan tartózkodnak az ingatlanban, és ezért a Szolgálati Szabályzat 42. § szerint jártak el.

A rendőr azon cselekményét, hogy kézben tartott gumibotot hatoltak be a lakásba, amely legfeljebb egy jövőbeni esetleges rendőrbot-használat előkészítésének tekinthető, a kiskorú III. és IV. r. panaszosok okkal érezhették volna fenyegetőnek. Azonban figyelembe véve az intézkedés célját, körülményeit (erőszakos bűncselekmények tárgyi bizonyítékainak felkutatása céljából elrendelt házkutatás), valamint azt, hogy miután meggyőződtek arról, hogy nagykorú személy nem tartózkodik a lakásban, és az I. r. panaszos magához vette az általa megnevezett tárgyakat, elhagyták az épületet, **a Testület úgy ítélte meg, hogy a III. és IV. r. panaszosok oldalán alapjogsérelem nem következett be.**

Ugyanakkor felhívja a Testület a rendőrség figyelmét arra, hogy a jövőben nagyobb mértékben vegye figyelembe az intézkedések, eljárási cselekmények foganatosítása során a kiskorúak nyugodt, fenyegetésmentes életének biztosításához fűződő összetársadalmi érdek érvényesítését, akár a kiskorú személyeknek a házkutatás, intézkedés idején - felügyelet melletti - külön helyiségben történő elhelyezésével, akár a gyámhatóság bevonásával, amennyiben felmerül annak gyanúja, hogy az intézkedés helyszínén kiskorú személyek is tartózkodnak.

b) A rendőri jelentések rögzítik, hogy a házkutatás céljából öt rendőr jelent meg az ingatlannál. Az öt rendőrből kettő civil ruhás nyomozó volt, három pedig egyenruhás rendőrr-járőr.

A Testület a helyszínen megjelent rendőri létszámot abból a szempontból vizsgálta, hogy megfelelt-e az arányos fellépés követelményének. Az Rtv. 15. §-a értelmében ugyanis a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Figyelemmel az ügy körülményeire, különös tekintettel a házban lakó személyek számára, illetőleg arra, hogy két gyanúsított előállítását kívánták foganatosítani, a Testület a házkutatáshoz igénybe vett rendőri létszámot nem találta eltúlzottnak, az arányosság követelménye nem sérült, így az alapjogi sérelmet önmagában nem idézett elő.

C)

Az V. r. panaszos vonatkozásában a kifogásolt intézkedés kapcsán az alábbi megállapításra jutott a Testület.

A panaszbeadványban foglaltak szerint V. r. panaszost a rendőrök nem értesítették sem a házkutatásról, sem az előállításról. A panaszos a szomszédokról szerzett arról tudomást, hogy a gyermekeit előállították.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése a következőket mondja ki: „A fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatakorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.” Ezen törvényhely kötelezően előírja tehát, hogy a fiatakorú fogvatartott törvényes képviselőjét vagy gondnokát haladéktalanul értesíteni kell.

A panaszbeadványban sérelmezettekkel szemben a rendőrségi iratokból egyértelműen az tűnik ki, hogy a rendőri intézkedésekről a törvényes képviselők (szülők) folyamatosan értesítést kaptak, hiszen az előállításnál a rendőrkapitányság épületében tartózkodtak, így jelen voltak a gyanúsított kihallgatások során, mint törvényes képviselők. Továbbá az őrizetbe vételi határozatok tanúsága szerint mindkét fiatakorú személy esetében az őrizetbe vétel kihirdetéséről szóló határozaton kijelentette a törvényes képviselő, hogy a kényszerintézkedés ellen panasszal nem él.

Az előállításról készült – az I. r., illetve a II. r. panaszos aláírásával ellátott – igazolás mind az I., mind a II. r. panaszos vonatkozásában rögzíti, hogy a panaszos törvényes képviselőjének kiértesítése megtörtént.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy az I. és II. r. panaszos törvényes képviselőjének értesítése megtörtént, tehát az V. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga ebben a vonatkozásban nem szenvedett sérelmet.

IV.

A Testület álláspontja alapján az I. r. és II. r. panaszosok előállítása jogszerű és arányos volt, ezért nem sérült a panaszosok személyi szabadsághoz való joga. Ugyanakkor a II. r. panaszossal szemben kellő jogalap hiányában került sor a bilincs alkalmazására, ezért emiatt sérült az emberi méltósághoz való joga.

Az étel- és ital-, illetve a folyadékfogyasztás kapcsán a Testület álláspontja szerint az I. és II. r. panaszosok emberi méltósághoz való joga nem sérült.

A panaszosok lakóingatlanánál fogatosított rendőri intézkedések kapcsán nem sérült a III. és IV. r. panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga. Szintén nem sérült az V. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, mivel a I. és II. r. panaszos törvényes képviselőjének kiértesítése az előállítás tényéről megtörtént.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem tudta feloldani az előadások közötti ellentétet és nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a kihallgatást fogatosító rendőr használt-e dehonosztáló kifejezéseket a panaszosra, ezért a II. r. panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. október 17.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag